

Metodika a zásady odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva

Úvod

ÚOROO po svém jednání dne 23. února 2011, po projednání prvotní informace ve Vedení SHČMS konaného dne 8. března 2011 a ve Výkonném výboru SHČMS dne 24. března 2011 **navrhuje** řešit „**Zavedení systému odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva**“.

Důvody pro tento návrh jsou následující:

1. Obecná potřeba širšího povědomí členů SHČMS o charakteru současné ochrany obyvatelstva a jejich opatřeních.
2. Stanovení místa a úlohy členů SDH a členů dalších orgánů SHČMS při řešení opatření ochrany obyvatelstva, při jejich podílu na krizovém řízení a použití integrovaného záchranného systému, s důrazem na obce.

Východiska

1. Úkoly stanovené IV. Sjezdem SHČMS pro oblast ochrany obyvatelstva

Těmi jsou:

- rozvíjet spolupráci s HZS ČR v oblasti ochrany obyvatelstva a rozvíjet koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020,
- podporovat specializované kurzy v ÚHŠ SH ČMS a Centru hasičského hnutí Přibyslav v oblasti ochrany obyvatelstva,
- získávat členy SH ČMS k základní odborné přípravě velitelů družstev v oblasti ochrany obyvatelstva.

2. Úkoly vyplývající ze statutu odborných rad

Pro odborné rady ochrany obyvatelstva na jednotlivých úrovních jde např. o tyto úkoly:

a) **ÚOROO** zpracovává a předkládá VV SH ČMS např.:

- jednotnou metodiku a zásady odborného vzdělávání členů SH ČMS,

- naučné, vzdělávací a informační materiály pro sdružení i pro veřejnost,
- podílí se na tvorbě a vydávání předpisů sdružení, spolupracuje s GŘ HZS.

b) KOROO

- zabezpečuje výměnu zkušeností, součinnost a koordinaci činnosti v kraji,
- metodicky pomáhá okresním ROO při:
 - zajišťování přípravy odborností SH ČMS nebo ji sama provádí,
 - rozšiřování naučných, vzdělávacích a informačních materiálů pro veřejnost,
 - připravuje a provádí porady v dané oblasti, přičemž spolupracuje s ústřední i okresními OR, jakož i s HZS krajů a jednotlivými územními odbory HZS.

c) OOROO

- organizuje a provádí odborné vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva,
- organizuje preventivně výchovné akce pro členy SH ČMS i pro veřejnost a pomáhá v jejich organizaci okrskům a SDH.

3. Reakce na dopis MV-GŘ HZS ČR z února 2011

Jeho obsahem je konkrétní nabídka spolupráce zaměřená na realizaci Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020, konkrétně části této koncepce, která je zaměřena na preventivně výchovnou činnost v ochraně obyvatelstva.

Další postup

„Metodika a zásady odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva“ je **prvním dokumentem** vytvářejícím podmínky pro zavedení systému odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva.

Jeho návrh, který následuje, předkládáme členské základně k připomínkám, popř. doplnění a obecně ke stanovisku.

Vaše vyjádření, za které předem děkujeme, zasílejte v elektronické podobě na adresu jan.doubrava@grh.izscr.cz nebo bohous.martinek@seznam.cz nebo písemně na Kancelář SHČMS.

Termín uzávěrky připomínek je 31. května 2011

Metodika a zásady odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva (NÁVRH)

Obsah:

- 1. Cíl a obsah odborného vzdělávání**
- 2. Cílové skupiny**
- 3. Úrovně vzdělávání**
- 4. Formy vzdělávání**
- 5. Spolupráce**
- 6. Finanční zabezpečení**

1. Cíl a obsah odborného vzdělávání

Cílem odborného vzdělávání je připravit členy SHČMS tak, aby byli schopni:

- provádět preventivně výchovnou činnost a dokázali vysvětlit postupy opatření ochrany obyvatelstva při řešení mimořádných událostí či krizových situací,
- zastávat funkci člena jednotky, který je pověřen k plnění dílčích úkolů jednotky na úseku ochrany obyvatelstva nebo funkcí člena zařízení CO zřizovaného obcí,
- podílet se na činnosti krizového štábu obce, jeho pracovních skupin nebo komisí ustanovených pro řešení mimořádných událostí,
- podílet se na odborné přípravě členů jednotek SDH obcí,
- podílet se na rozvoji odborných znalostí z oblasti ochrany obyvatelstva ve strukturách sdružení,
- podílet se na koncepčních materiálech a na publikační činnosti z oblasti ochrany obyvatelstva.

K realizaci těchto cílů by měli umět :

- reagovat na opatření ochrany obyvatelstva stanovená orgány veřejné správy a složkami IZS,
- vysvětlit základy vzniku mimořádných událostí, jejich dopady na život, zdraví, majetek a životní prostředí a umět realizovat opatření sebeochrany a pomoci bližním,
- znát opatření ochrany obyvatelstva, která připravuje a v případě mimořádné události realizuje starosta a obecní úřad v obci, popř. starosta obce s rozšířenou působností a hasičský záchranný sbor kraje,

- d) znát opatření ochrany obyvatelstva a činnosti, která připravují nebo na kterých se podílí jednotky požární ochrany s místní popř. s územní působností,
- e) znát základní zásady provádění preventivně výchovné činnosti občanů,
- f) znát problematiku tématiky „Ochrany člověka za mimořádných událostí“ a umět poskytnout pomoc pedagogům při přípravě a realizaci výuky s konkretizací na podmínky příslušné obce (části) nebo ji sám vyučovat,
- g) znát základní dokumentaci vztahující se k ochraně obyvatelstva (havarijní plány, povodňové plány, metodiky činnosti jednotek, podpůrné a pomocné dokumenty jako např. přehled evakuovaných, nouzově ubytovaných apod.),
- h) orientovat se v problematice krizového řízení.

2. Cílové skupiny

- a) členové ÚOROO, krajských a okresních OROO,
- b) referenti ochrany obyvatelstva SDH (nebo jiní členové SDH v případě, že referenti OO nejsou ustaveni), kteří mohou být zařazeni na funkce:
 - technik ochrany obyvatelstva zařazený v JSDHO,
 - člen JSDHO, který je pověřen k plnění dílčích úkolů jednotky na úseku ochrany obyvatelstva nebo funkcí člena zařízení CO zřizovaného obcí,
 - referent prevence a výchovné činnosti SDH,
 - členové i nečlenové SHČMS, kteří se budou podílet na činnosti krizového štábu obce, jeho pracovních skupin nebo komisí ustanovených pro řešení mimořádných událostí,
- c) ostatní členové SHČMS – pouze všeobecná znalost problematiky ochrany obyvatelstva.

3. Úrovně vzdělávání

Souvisí se začleněním odborně připraveného člena SHČMS do struktur na určitých stupních řízení veřejné správy, tj.:

- Ochrana obyvatelstva III – na úrovni obce
- Ochrana obyvatelstva II – na úrovni obce s rozšířenou působností nebo okresu
- Ochrana obyvatelstva I – na úrovni kraje a ústředí

Bližší specifikace:

„Ochrana obyvatelstva III“

- a) provádění preventivně výchovné činnosti mezi členy sdružení a občany obce

- b) plnění funkce člena JSDHO, který je pověřen plněním dílčích úkolů jednotky na úseku ochrany obyvatelstva nebo funkcí člena zařízení CO zřízovaného obcí,
- c) podílí se na opatřeních ochrany obyvatelstva, která připravuje a v případě mimořádné události realizuje starosta a obecní úřad v obci,
- d) podílí se na tvorbě dokumentace vztahující se k ochraně obyvatelstva na úrovni obce,
- e) je odborně připraven zastávat funkci člena krizového štábu obce, jeho pracovních skupin nebo komisí ustanovených pro řešení mimořádných událostí.

„Ochrana obyvatelstva II“ – (předpoklad znalostí a dovedností OOB III) a dále je připraven:

- a) organizovat odbornou přípravu a metodicky řídit přípravu referentů ochrany obyvatelstva, popř. jiných členů SHČMS v SDH nebo i nečlenů SHČMS, kteří plní úkoly v této oblasti pro obec,
- b) spolupracovat s HZS kraje na úrovni územních odborů v odborné přípravě cílových skupin,
- c) intenzivně realizovat preventivně výchovnou činnost v rámci projektů (děti, mládež, dospělí) a spolupracovat s koordinátorem PVC u územního odboru HZS kraje,
- d) provádět lektorskou činnost na školách či v jiných odborných kurzech ochrany obyvatelstva,
- e) podílet se na odborné přípravě jednotek SDH obcí, kterou provádí HZS kraje.

„Ochrana obyvatelstva I“

(předpoklad znalostí a dovedností OOB III a OOB II) a dále je připraven:

- a) organizovat a provádět metodickou činnost na úseku ochrany obyvatelstva na úrovni kraje nebo ústředí,
- b) spolupracovat na koncepčních dokumentech HZS kraje, popř. MV-GŘ HZS ČR z oblasti ochrany obyvatelstva, zejména v preventivně výchovné činnosti,
- c) podílet se na provádění preventivně výchovné činnosti; spolupracovat s krajským koordinátorem PVC u HZS kraje nebo koordinátorem na úrovni GŘ HZS,
- d) podílet se na zpracování základní dokumentace vztahující se k ochraně obyvatelstva (havarijní plány, povodňové plány, metodiky činnosti jednotek, podpůrné a pomocné dokumenty jako např. přehled evakuovaných, nouzově ubytovaných apod.); při tom spolupracovat s GŘ HZS nebo HZS krajů.

4. formy vzdělávání

- školení (kursy) na příslušných úrovních ve spolupráci s HZS krajů (v ÚHŠ ve spolupráci s GŘ HZS hlavně pro vyšší stupně),
- internetová stránka SHČMS,
- články do „Hasičských novin“ a Alarm revue,
- „hasičská TV“ – (televize@hasici150.cz).

5. Spolupráce

V souvislosti s kompetencemi v oblasti ochrany obyvatelstva je nutná spolupráce s HZS ČR a obcemi.

a) Spolupráce s HZS ČR

- na ústřední úrovni (ÚOROO a GŘ HZS ČR):
 - koordinace odborného vzdělávání,
 - zabezpečení odborného vzdělávání úrovně „Ochrana obyvatelstva I“,
 - zpracování dokumentů pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva (metodiky činnosti jednotek, podpůrné a pomocné dokumenty jako např. přehled evakuovaných, nouzově ubytovaných apod.),
- na krajské úrovni a okresní úrovni (KOROO, OOROO):
 - zabezpečení odborného vzdělávání úrovně „Ochrana obyvatelstva II“ „Ochrana obyvatelstva III“, popř. vzdělávání nečlenů SHČMS,
 - podíl na zpracování dokumentů pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva (metodiky činnosti jednotek, podpůrné a pomocné dokumenty).

b) Spolupráce s obcemi

- zjišťování možností využití odborně připravených členů SHČMS v bezpečnostních strukturách obcí (při řešení i přípravě na mimořádné události),
- nabídka možností odborného vzdělávání nečlenů SHČMS zařazených v bezpečnostních strukturách obcí,
- spolupráce se Svazem měst a obcí, resp. jeho bezpečnostní komisí k propagaci nabídky SHČMS:
 - na využití odborně připravených členů SHČMS v bezpečnostních strukturách obcí,
 - k účasti nečlenů SHČMS na odborné přípravě organizované Sdružením zejména pro úroveň Ochrana obyvatelstva III.

Finanční zabezpečení

Základním zdrojem budou prostředky poskytované z grantu MV. Další prostředky lze zvažovat z projektů dotovaných z fondů EU

Předkládá:

Náměstek starosty

Václav Liška, Prof. h.c

vedoucí ÚOROO

Mgr. Bohumír Martínek, Ph.D.